

NEDELJA

U SVETU NAFTE I GASA

DEO PUBLICISTIČKE AKTIVNOSTI NACIONALNOG NAFTNOG KOMITETA SRBIJE

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

SEP 6, 2019 BR.410

Ekspert: Američka proizvodnja iz škriljaca ne može više da raste

Raste broj bankrota u sektoru američkih škriljaca

Exxon prvi put van prvih deset u S&P 500 indeksu

Exxon: Energetska tranzicija trajaće decenijama

Al Falih bez fotelje u Saudi Aramco-u i pola ministarstva

Neuspeh OPEC+ strategije?

Aramco razmatra razdvajanje IPO-a

OPEC i Rusija podigli proizvodnju u avgustu

BP: Rast globalne potražnje za naftom u 2019. ispod 1M bd

Još jedan januar bez ruskog gasa preko Ukrajine?

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ

SADRŽAJ

NAFTA

Ograničene nadležnosti naftnog stratega OPEC-a Halida al Faliha	OVDE
Cena neuspeha OPEC+ strategije ?	OVDE
Aramco razmatra razdvajanje IPO-a	OVDE
OPEC-ova proizvodnja porasla u avgustu	OVDE
I Rusija u avgustu probila kvotu iz OPEC+ sporazuma	OVDE
Ekspert: Američka proizvodnja iz škriljaca ne može više da raste	OVDE
Raste broj bankrota u sektoru američkih škriljaca	OVDE
OK Equinor-u za prve isporuke nafte iz mega polja Johan Sverdrup	OVDE
Exxon dogovorio prodaju poslova u Norveškoj za 4 milijarde dolara	OVDE
Total investira 10 mlrd dolara u Severnom moru	OVDE
Exxon prvi put ispao iz prvih deset u S&P 500 indeksu	OVDE
Rosnjeft: Transnjeft bez rešenja za naftovod Družba	OVDE
BP: Rast globalne potražnje za naftom pašće ispod 1M bd	OVDE
Shell ove godine najaktivniji majors u oblasti čiste energije	OVDE
Exxon: Energetska tranzicija trajaće decenijama	OVDE
OIL & Money konferencija uskladila naziv sa energetsom tranzicijom	OVDE
Cene nafte reagovala na pad zaliha u SAD	OVDE

GAS

Još jedan januar bez ruskog gasa preko Ukrajine?	OVDE
Dva rusko-ukrajinska gasna rata	OVDE
Cene gasa u Evropi na najnižem nivou u deset godina	OVDE
SAD i Poljska snabdevaluju Ukrajinu gasom	OVDE

REGION

Šest dozvola za istraživanje nafte i gasa u Panonskom basenu Hrvatske	OVDE
Uskoro rezultati prvog istraživanja nafte u Crnoj Gori	OVDE
Grupa Petrol u prvom polugodištu povećala prihode i dobit	OVDE

NAFTA

Ograničene nadležnosti naftnog stratega OPEC-a Halida al Faliha

RIJAD - Saudijska Arabija je formirala novo ministarstvo za industriju i mineralne sirovine izdvajajući te resore od ministarstva energetike, čime je smanjila nadležnost ministra energetike Halida Al-Faliha, piše **Bloomberg**. Na čelo novog ministarstva imenovan je biznismen Bandar Alhorayef.

Tri dana kasnije, u ponedjeljak, Al Falih je smenjen i sa mesta predsednika upravnog odbora nacionalne naftne kompanije Saudi Aramco, a ta fotelja dodeljena je bliskom savetniku svemoćnog

prestolonaslednika Mohameda bin Salmana, Yasiru Al-Rumayanu (foto), čelniku Fonda nacionalnog blagostanja, čoveku iz finansija, bez previše znanja o naftnom biznisu.

Ova odluka obrazložena je željom Rijada da odvoji ministarstvo energije od Aramca i izbegne sukob interesa dok se kompanija priprema za predstojeću inicijalnu javnu ponudu akcija.

Al-Falih je bio zadužen za obiman portfelj, uključujući logistiku i rudarstvo, pored svoje glavne uloge kao vodećeg naftnog zvaničnika najvećeg svetskog izvoznika sirove nafte. Industrijski portfelj Ministarstvu je dodan kada je Al-Falih imenovan 2016. godine, a prethodno je bio deo posebnog ministarstva trgovine.

Aramco razmatra razdvajanje IPO-a

NUJORK - Saudijski državni naftni gigant Saudi Aramco mogao bi realizovati prvu javnu ponudu akcija (IPO) u svojoj istoriji dve faze, jednu na saudijskoj berzi kasnije ove godine, nakon čega bi usledila međunarodna ponuda 2020. ili 2021. godine, piše **Wall Street Journal**.

WSJ kaže da Aramco sada razmatra organizovanje međunarodnog IPO-a na Tokijskoj berzi, izbegavajući London i Hong Kong zbog političke nesigurnosti.

Cena neuspeha OPEC+ strategije ?

RIJAD - Kada je 2016. godine imenovan za ministra energetike, Al-Falih je započeo preokret u saudijskoj naftnoj politici u svetlu američkog škrljnjog buma i pada cena sirove nafte.

Izborio je saglasnost zemalja članica OPEC-a da smanje proizvodnju, prvi put u osam godina, počevši od januara 2017. i uverio ostale velike proizvođače, uključujući Rusiju, da se pridruže toj strategiji.

Nakon što nije uspeo u nameri da uravnoteži tržište, Al-Falih je u bliskoj saradnji sa Rusijom, uspeo da obezbedi produženje reza do marta 2020, obuhvatajući otprilike 60% svetske proizvodnje nafte.

„Sve ovo pokazuje da je u Saudijskoj Arabiji došlo do određenog nezadovoljstva na najvišim nivoima kako stvari idu“, rekao je za **Bloomberg** Olivier Jakob, generalni direktor u švajcarskoj konsultantskoj firmi Petromatrix. „Al-Falih nije do kraja ostvario željeni nivo cena nafte. Nije postigao cenu koju traži saudijski budžet.

Smatra se da su cene nafte i inicijalna ponuda akcija (Saudi Aramco-a) povezani i da su im potrebne veće cene da bi dobili vrednovanje koje žele za IPO. Rijadu je potrebna cena sirove nafte od blizu 80 dolara za barel da bi uravnotežio svoj budžet, pokazala su istraživanja

PODIGNI DO
5.000 RSD

podigni keš

PRVI U SRBIJI!

PODIGNI KEŠ PRI SVAKOM PLAĆANJU KARTICOM NA BENZINSKOJ STANICI

Samo na NIS Petrol i Gazprom benzinskim stanicama i samo uz Mastercard® karticu.

www.nispetrol.rs Call centar: 08 0000 8888

Ekspert: Američka proizvodnja iz škrljaca ne može više da raste

NUJORK - Američka Uprava za informacije o energiji (EIA) početkom ove godine prognozirala je da će se američka proizvodnja nafte iz škrljaca tek zahuktava i da će se ona rasti za najmanje 2 miliona barela dnevno godišnje u narednih nekoliko godina.

Ovu prognozu odbacuje u analizi za portal **Seeking Alpha** naftni ekspert Ron Patterson koji navodi da je proizvodnja iz škrljaca u SAD dostigla trenutak kada nova proizvodnja zamenjuje samo pad output-a iz postojećih polja.

"Vrlo visoka smanjenje proizvodnje iz starih polja, koje sada iznosi više od 6% mesečno, je Ahilova peta američkih škrljaca", navodi Patterson.

Čini se da su SAD dostigle vrh moguće proizvodnje, barem, hipotetički, sve dok cena nafte ne postigne raste od najmanje 20 dolara mesečno, konstatuje ovaj analitičar i nekadašnji menadžer u saudijskom kolosu Saudi Aramco.

Raste broj bankrota u sektoru američkih škrljaca

NUJORK - U američkoj industriji istraživanja i proizvodnje (E&P) nafte i gasa iz škrljaca ove godine registrovano je za sada 26 stečaja, tek dva manje nego u celoj 2018, piše **Wall Street Journal**.

Ulagači su izgubili veru u E&P poslove u ovom sektoru koji je proteklih godina revolucionarno izmenio američku naftnu industriju, konstatuje poslovnjak sa Wall Street-a.

List upozorava da najgori period za firme u ovom sektoru tek dolazi sa primicanjem dospeća dugovanja u narednih nekoliko godina. Otprilike 9 milijardi dolara duga predviđeno je za dospeće do kraja 2019. godine, dok masivnih 137 milijardi dolara dospeva između 2020. i 2022. godine.

OPEC-ova proizvodnja porasla u avgustu

LONDON - OPEC-ova proizvodnja sirove nafte porasla je prošlog meseca, prvi put od kada su članovi naftnog izvoznog kartela i njeni ne-OPEC saveznici početkom godine započeli novi krug smanjenja proizvodnje kako bi ojačali globalno tržište.

Nigerija i Saudijska Arabija predvodile su rast proizvodnje OPEC-a, koji je ukupno u julu uvećan za 200.000 barela dnevno (bd) na 29,99 miliona bd, pokazalo je istraživanje **Bloomberga**.

OPEC i njegovi partneri, koalicija 24 zemalja proizvođača nafte, poznata kao OPEC+, složili su se da od početka 2019. smanje proizvodnju za 1,2 miliona barela dnevno, prilagođavajući ponudu usporenoj globalnoj ekonomiji i visokoj američkoj proizvodnji iz naftnih škrljaca. Taj dogovor je nasledio prethodni koji je započeo u januaru 2017. godine.

I Rusija u avgustu probila kvotu iz OPEC+ sporazuma

MOSKVA, NUJORK - Ruski ministar energetike Aleksandar Novak najavio je u prošli petak da će ruska proizvodnja nafte ovog meseca biti nešto iznad kvote dogovorene u okviru tzv. OPEC+ sporazuma.

Informacija je odmah izazvala reakciju tržišta, uz pad cena naftnih fjučersa, prenosi **Market Watch**.

Novak je, takođe, rekao da će zemlje obuhvaćene OPEC+ paktom razgovarati o sporazumu i situaciji na tržištu na sastanku Zajedničkog ministarskog komiteta za monitoring (realizacije sporazuma), 12. septembra. Međutim, sa ruskim "probijanjem kvote", moguće je da se produženje sporazuma "ne može shvatiti zdravo za gotovo", kaže analitičar Price Futuresa Phil Flynn. Ranije ove sedmice Monitoring komitet je saopštio da je dogovoreni rez postigao ispunjenost od čak 159%.

UVEK UZ PRIRODU

UVEK UZ LJUDE

UVEK KA CILJU

UVEK U POKRETU

WWW.LUKOIL.RS

OK Equinor-u za prve isporuke nafte iz mega polja Johan Sverdrup

OSLO - Norveška državna naftna kompanija Equinor dobila je dozvolu za pokretanje komercijalne proizvodnje na naftnom polju Johan Sverdrup u Severnom moru, saopšteno je iz Norveške uprave za naftu, objavljuje u ponedjeljak **Reuters**.

Equinor je obavestio učesnike na naftnom tržištu da bi polje moglo započeti s isporukom nafte u oktobru, ranije nego što se očekivalo. Očekuje se da će proizvodnja iz Johan Sverdrup-a dostići 440.000 barela na dan (bd) do leta 2020. i porasti na 660.000 bd kada druga faza stupi na snagu krajem 2022. Equinor poseduje 42,6% udela u tom polju, a švedski Lundin Petroleum 20%, dok ostatak dele Total i BP.

Exxon dogovorio prodaju poslova u Norveškoj za 4 milijarde dolara

OSLO - Exxon Mobil postigao je dogovor o prodaji svojih naftnih i gasnih poslova proizvodnje nafte i gasa u Norveškoj za čak 4 milijarde dolara, što će značiti izlazak najveće svetske izlistane naftne kompanije iz proizvodnje u zemlji u kojoj deluje više od jednog stoleća, prenosi u četvrtak Reuters.

Lokalne novine javile su da je kupac Var Energi, ali ni ta kompanija, ni Exxon nisu želeli da komentarišu.

Exxon je u junu najavio prodaju upstream poslova u Norveškoj, kao i manjinske uloge u više od 20 drugih polja, kojima upravljaju Equinor i Royal Dutch Shell.

Total investira 10 mlrd dolara u Severnom moru

ABERDIN - Izvršni direktor francuskog naftnog majorsa Total izjavio je da kompanija planira da u narednih pet godina uloži gotovo 10 milijardi dolara u upstream sektor u Severnom moru, uprkos izlasku Britanije iz Evropske unije, prenosi **Platts**.

Prema rečima Patrick-a Pouyanne-a, Brexit je "greška" s kojom se kompanija mora "suočiti". Brexit bi mogao "pokrenuti neka pitanja", ali važno je i održavanje troškovne konkurentnosti Severnog mora i uklanjanje neprihvatljivih regulatornih prepreka, izjavio je Pouyanne u utorak, na Offshore Europe konferenciji u Aberdinu u Škotskoj.

Rosnjeft: Transnjeft bez rešenja za naftovod Družba

MOSKVA –Rosnjeft je saopštio da kompanija Transnjeft, koja upravlja ruskim naftovodima, nije pronašla rešenje za krizu sa kontaminiranom naftom koja je srezala ruski izvoz tog energenta.

„Budućnost kontaminirane nafte i dalje ostaje nejasna, potraživanja kompanija i njihovih poslovnih partnera su nerešena, a pitanje garantovanja kvaliteta nafte tokom transporta tek treba da bude rešeno“, navodi se u saopštenju Rosnjefta i dodaje da rastu „rizici po imidž Rusije kao pouzdanog dobavljača“.

Još sredinom aprila je utvrđeno da je naftovod Družba, koji dnevno pumpa milion barela nafte u zapadnu i istočnu Evropu, kontaminiran organskim hloridima, podseća **Reuters**. Rusija je potom očistila naftovod i obnovila snabdevanje par meseci kasnije, a Transnjeft je obećao da će energetske kompanijama nadoknaditi gubitke povezane sa kontaminacijom.

Iz Rosnjefta je, takođe, saopšteno danas da su brojne zemlje uvoznice nafte, uključujući Poljsku i pojedine mediteranske luke, počele da razmatraju druge opcije za uvoz nafte.

ADIDIZEL
ADITIVIRANI EVRODIZEL POSLEDNJE GENERACIJE

MANJA
POTROŠNJA

MAKSIMALNA ZAŠTITA
VAŠEG MOTORA

SNAŽNE
PERFORMANSE

VRHUNSKI ADITIVI
NEMAČKOG POREKLA

**SUPERIORAN
KVALITET**

POWERED BY NAFTACHEM

Exxon prvi put ispao iz prvih deset u S&P 500 indeksu

NJUJORK - ExxonMobil se prvi put u istoriji krajem avgusta našao van prvih deset kompanija rangiranih u S&P 500 berzanskom indeksu, dok su generalno firme iz energetskog sektora ustupile mesta tehnološkim kolosima, prenosi u ponedeljak OilPrice.com.

Prema ovom indeksu koji kreira američka kompanija za finansijske usluge i izveštavanje Standard&Poors-a, a uključuje 500 tržišno najvrednijih deoničarskih društava izlistanim u Njujorku, u prvih deset se sada nalaze kompanije iz sektora informacijske tehnologije, komunikacijskih usluga, finansija, potrošačkog odlučivanja (zahvaljujući Amazonu) i zdravstvene zaštite zahvaljujući Johnson & Johnson-u.

Microsoft, Apple i Amazon rangirani su na prvo, drugo i treće mesto, što potvrđuje višedecenijski trend tehnoloških divova koji su se postepeno sa vodećih pozicija izgurali sektor industrije, uključujući i energiju.

Energija nije bila omiljena za investitore u poslednjih nekoliko godina. Taj sektor trenutno predstavlja 4,4 % S&P 500 indeksa, što je pad od 11,7 % od pre deset godina. Exxon-ova težina u S&P 500 indeksu sada se svela na samo 1 % , u odnosu na 5 % u 2009.

Nestabilne i opadajuće cene nafte i gasa i zabrinutosti zbog buduće potrošnje nafte u poslednjih godinu-dve, uticali su na ulagače da izbegavaju ovaj sektor, koji je poslednjih meseci jedan od najgorih u industriji, po performansama.

S&P 500 je ove godine porastao za gotovo 15 % , dok je energetski deo tog indeksa umanjen za više od 3 % , uprkos tome što su cene nafte veće nego što su bile na početku godine.

HIP

PETROHEMIJA

HIPLEX

HIPTEN

HIPREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

Shell ove godine najaktivniji majors u oblasti čiste energije

LONDON - Vodeće naftne kompanije sklopiće ove godine rekordan broj ugovora u oblasti čiste energije, a grupu evropskih kompanija, znatno aktivnijih u ovoj oblasti od američkih, predvodi Royal Dutch Shell.

Prema podacima agencije **BloombergNEF**, evropski majorsi zaključili su sedam puta više ugovora o obnovljivim izvorima električne energije i skladištenja energije od svojih američkih kolega od 2010. godine.

Naftne kompanije do sada su ove godine realizovale oko 70 poslova u sektorima koji uključuju solarnu energiju, vetar i biogoriva, što je gotovo blizu broja za celu 2018. godinu, navodi se u izveštaju. Sedam kompanija čini otprilike tri četvrtine broja ugovora od 2010. godine - sve su sa sedištem u Evropi, osim američkog Chevron-a i saudijskog Aramco-a.

Manji projekti su sve popularniji ciljevi, s tim što su digitalne i tehnologije energetske efikasnosti nadmašile od prošle godine sve ostale kategorije ulaganja.

Shell je zauzeo drugo mesto po broju ugovora o čistoj energiji sklopljenih od 2010. godine, a ove godine je pretekao francuski Total na mestu najaktivnijeg investitora, pokazuje izveštaj. Eksperimenti anglo-holandske kompanije sa letećim vetroturbinama su u kontrastu sa opredeljenjima Chevron-a, BP-a i španskog Repsola, koji su se koncentrirali na portfelje bliže svojim osnovnim poslovnim operacijama, poput infrastrukture za punjenje električnih vozila.

Totalova potrošačka jedinica za distribuciju električne energije nastaviće da se širi, rekao je izvršni direktor francuskog majorsa Patrick Pouyanne na konferenciji SPE Offshore Europe u utorak. "Ako želim nastaviti sa razvojem kompanije, moramo ulagati u električnu energiju", rekao je, dodavši da će kompanija povećati svoja sadašnja ulaganja u tom sektoru između 1,5 i dve milijarde dolara godišnje.

Exxon: Energetska tranzicija traje decenijama

NUJORK - Izvršni direktor Exxon Mobil korporacije, Darren Woods, razmatra nove poslove u sektoru nafte i gasa uprkos sve većem javnom i regulatornom pritisku na proizvođače fosilnih goriva, konstatujući da će zaokret u snabdevanju sveta energijom trajati decenijama, piše **Bloomberg**.

„Energetske tranzicije traju dugo“, izjavio je Woods u sredu na konferenciji Barclays CEO Energy-Power konferenciji u Njujorku. „U međuvremenu, mora se odgovoriti na sve veću globalnu potražnju za energijom.“

Exxon procenjuje rast potrošnje nafte od 0,6% godišnje, a potražnja za prirodnim gasom 1,3% godišnje čak i dok kreatori politike traže načine kako odvrate zemlje od fosilnih goriva. To znači da će biti potrebne značajne nove investicije, uključujući akvizicije, rekao je Woods, iako akcionari pozivaju Big Oil da smanji potrošnju i uveća dividende.

OIL & Money konferencija uskladila naziv sa energetsom tranzicijom

LONDON - Jedna od vodećih svetskih konferencija o nafti i gasu, Oil & Money, promeniće ime u Energy Intelligence Forum kako bi odražavala orijentaciju sveta na čistiju energiju u borbi protiv klimatskih promena, objavili su u utorak njegovi organizatori.

Taj potez usledio je pošto je New York Times, koji je sponzorisao događaj od njegovog početka pre 40 godina, odlučio da prekine tu saradnju. Njujorški list je u saopštenju objavljenom tim povodom naveo da tema konferencije "izaziva našu zabrinutost".

Ovaj istaknuti skup redovno okuplja lidere vodećih svetskih naftnih i gasnih kompanija. Poslednjih godina postao je meta napada aktivista koji protestuju zbog uloge energetske kompanije u klimatskim promenama, piše **Reuters**.

BP: Rast globalne potražnje za naftom pašće ispod 1M bd

LONDON - Izvršni finansijski direktor naftnog majorsa BP, Brian Gilvary očekuje da će globalna potražnja za naftom u 2019, sa evidentnim usporavanjem potrošnje, porasti za manje od 1 milion barela na dan (M bd), nakon što je u 2018. porasla za 1,3 M bd, na gotovo 100 miliona barela dnevno.

Povećanje američkih i kineskih trgovinskih tenzija i povećani znakovi usporavanja globalne ekonomije "stvaraju ogromnu nesigurnost i nema sumnje da to utiče na potrošnju (nafte)", kaže Gilvary za **Reuters**. On dodaje da BP takođe očekuje da će se marže za preradu nafte smanjiti u četvrtom kvartalu.

Globalne zalihe nafte ponovo su se povećale iznad nedavnog proseka, ublažujući uticaj geopolitičkih napetosti na Bliskom Istoku, ukazuje takođe Gilvary.

Cene nafte reagovala na pad zaliha u SAD i najavu američko-kineskih trgovinskih pregovora

NUJYORK, LONDON - Cene nafte nastavile su da rastu od sredine nedelje, reagujući na treću uzastopnu nedelju pada zaliha sirove nafte u SAD i najavljene trgovinske pregovore SAD i Kine u oktobru.

Američka uprava za informacije o energetici obavestila je o smanjenju zaliha u SAD od 4,8 miliona barela, dvostruko više od očekivanja eksperata.

Takođe je tržište reagovalo poskupljenjem nafte na informaciju da su jemenske trupe pokrenule odmazdne raketne napade protiv saudijskih snaga u Jizanu i Haradhu u Saudijskoj Arabiji.

Terminske cene za isporuke američke lake WTI u oktobru i severnomorskog Brenta u novembru porasle su za nekih dva procenta u četvrtak, na 57,33 USD bbl, odnosno 61,91 USD bbl, nadovezujući se na skok u sredu od preko četiri procenta.

Brent je u petak ujutro, u vreme zaključenja ove publikacije, nazadovao za nekih pola dolara u odnosu na zaključnu vrednost od četvrtka.

GAS

Još jedan januar bez ruskog gasa preko Ukrajine?

BRISEL, MOSKVA, KIJEV - Sa približavanjem ključnih pregovora Rusije sa EU i Ukrajinom oko nastavka isporuka ruskog prirodnog gasa u Evropu preko ukrajinske gasovodne mreže, najavljenih za sredinu septembra, uvećavaju se procene analitičara o posledicama eventualnog neuspeha. Sudeći po početnim pozicijama dve strane, neuspeh deluje kao verovatniji epilog i doveo bi Evropu uoči zimske sezone grejanja u situaciju aktiviranja toplana gasom iz domaćih skladišta, tako gde ga ima.

Gasprom sada prevozi značajnu količinu gasa do evropskih odredišta preko ukrajinskih gasovoda. Količina je iznosila 87 milijardi kubnih metara (bcm) u 2018. godini, što je trećina ruskog izvoza gasa u Evropu.

Gasprom želi još godinu, EU zahteva 10 godina

Međutim, ugovor koji reguliše ovaj tranzit ističe sa 2019. godinom. Kijev želi da zameni trenutni sporazum drugim dugoročnim ugovorom, po mogućnosti na 10 godina. Zvaničnici Evropske komisije predložili su takođe 10-godišnji ugovor kojim se predviđa minimalna tranzitna količina od 60 bcm godišnje kroz ukrajinske cevi. Takav aranžman dobio bi podršku ključnih članica EU poput Nemačke.

Rusija je predložila jednogodišnji sporazum, kojim bi trebalo da premosti snabdevanje svojih evropskih kupaca preko Ukrajine od kraja 2019. do početka 2021. godine kada se nada da će Severni tok 2 i Turski tok raditi u punom kapacitetu. U tom bi trenutku Gasprom će biti u mogućnosti da potpuno obustavi tranzit gasa preko Ukrajine, za šta godišnje plaća tranzitne takse u visini oko tri milijarde dolara.

Ako Kijev odbaci jednogodišnji sporazum, što izgleda sasvim moguće, pregovori bi mogli brzo da upadnu u ćorsokak, što dovodi EU pregovarače pred težak izazov.

Ako Gasprom može da prebaci transport dodatnih 70,75 bcm gasa u Evropu preko Severnog toka 2 (55 bcm) i druge cevi Turskog toka (15,75 bcm) nakon 2020. godine, njegova potreba za ukrajinskim gasovodima drastično će opadati.

Dva rusko-ukrajinska gasna rata

MOSKVA, KIJEV - Gasni ratovi između Kijeva i Moskve nisu ništa novo. U januaru 2006., kao rezultat spora oko cene, Gasprom je smanjio protok gasa u Ukrajinu, optuživši Kijev uzima za domaće potrebe deo gasa iz tranzita namenjenog Evropi. Srećom, strane su nakon nekoliko dana postigle sporazum. Druga kriza izbila je u januaru 2009. Moskva je ponovno smanjila i zatim potpuno prekinula protoke gasa ka Ukrajini, uključujući i tranzitni gas. Ovaj put, spor je trajao tri nedelje izazivajući poteškoće za potrošače u Rumuniji, Bugarskoj i Grčkoj.

Nakon što je 1991. godine stekao nezavisnost, Kijev je uveliko zavisio od uvoza gasa iz Rusije ili iz Centralne Azije preko Rusije - 50-60 bcm godišnje - pošto je njegova domaća proizvodnja zadovoljavala samo četvrtinu potreba Ukrajine.

Ukrajina sada troši oko 30 milijardi m³ gasa godišnje (više ne snabdeva Krim, niti deo Donbasa pod kontrolom Rusije gasom). Manje od jedne trećine od tih 30 bcm se uvozi, a od 2015. Ukrajina više ne uvozi gas direktno iz Rusije, već reverzibilnim putem (opet uglavnom ruski gas) iz Poljske, Mađarske i Slovačke.

Снага
природе

Партнерство са природом
трајна је **ИНВЕСТИЦИЈА**

Cene gasa u Evropi na najnižem nivou u deset godina

OSLO –Cena prirodnog gasa za isporuke u ovom mesecu na holandskom spot tržištu, glavnom pokazatelju za tržište tog energenta u zapadnoj Evropi, trenutno je na najnižem nivou od 2010.

RYSTAD ENERGY

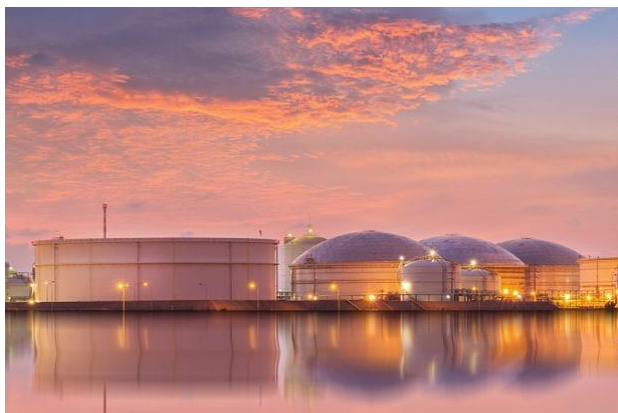
godine zbog viška ponude, prema analizi konsultantske firme Rystad Energy.

„U septembru, skladišta gasa u

severnoj Evropi biće puna, što povećava rizik od daljnog pada

cena", rekao je za **Bloomberg** Nick van Kuterem iz holandske energetske kompanije PZEM i dodao da, istovremeno, veliki dobavljači, poput Rusije, pokušavaju povećati udeo na tržištu.

Zalihe širom severozapadne Evrope, Italije i Austrije, dostigle su 28. avgusta nivo od 62,3 milijarde kubnih metara ili 94 odsto kapaciteta.

Usprkos padu cena gasa, Rusija i SAD su drastično povećale izvoz u prvih pet meseci ove godine.

Rusija je prošle godine učestvovala sa 38 odsto u evropskoj potrošnji plina, prenosi **RT**.

SAD i Poljska snabdevaju Ukrajinu gasom

VARŠAVA - SAD, Poljska i Ukrajina složili su se u prošlu subotu u Varšavi da pojačaju saradnju s ciljem osiguranja snabdevanja energijom u regionu srednje i istočne Evrope koji se oslanja na ruske isporuke.

ukrajinske gasovodne infrastrukture na isporuka sa zapada, uključujući američki utečnjeni prirodni gas (LNG), prenosi **New Europe**.

U četvrtak je poljska državna gasna firma PGNiG objavila da prodaje ukrajinskoj energetskej grupi ERU isporuku LNG-a iz Sjedinjenih Država.

Poljska je najavila da će do 2021. biti u mogućnosti da snabdeva Ukrajinu sa šest milijardi kubnih metara prirodnog gasa godišnje.

MITAN OIL

REGION

Šest dozvola za istraživanje nafte i gasa u Panonskom basenu Hrvatske

ZAGREB - Firme odabrane prošle nedelje za istraživanje i eksploataciju nafte i gasa na šest istražnih polja na kopnu Hrvatske, u Panonskom bazenu, uložice u istraživanje u sledećih pet godina oko 80 miliona evra, rekao je u ponedeljak predsednik Uprave Agencije za ugljovodonike Marijan Krpan, prenosi *Poslovni dnevnik*.

Prema toj odluci, Ina će dobiti dozvole za istraživanje na dva prostora - severozapadna Hrvatska 01 i Drava 03, a za prostor Sava-07 dozvolu je dobila kanadska kompanija Vermilion Zagreb Exploration.

Uz te dve firme, koji već istražuju na prostoru Slavonije, u projekte istraživanja u Hrvatskoj ulaze i dve nove kompanije - američka naftna kompanija Aspect Holdings (na prostoru Sava-06), i hrvatska naftna kompanija Crodux derivati dva (Sava-11 i Sava-12).

Krpan je napomenuo da su najveću prednost imale kompanije koje koriste najnovije tehnike istraživanja, uz ostalo 3D seizmiku.

"U sljedećih pet godina u prvoj i drugoj istražnoj fazi investitori će izbušiti 25 istražnih bušotina i, ako se tome dodaju i bušotine koje su dužni izbušiti Ina i Vermilion na prostorima dodeljenim na prvom tenderu, a već imamo prve rezultate, onda dolazimo do 30-ak istražnih", kazao je Krpan.

Ugovor koji će se potpisati s investitorima mnogo je povoljniji za Hrvatsku nego što je postojeći koncesioni ugovor koji država ima za sada sa Inom, a država ni u jednom trenutku ne može biti u gubitku, ističe Krpan.

Uskoro rezultati prvog istraživanja nafte u Crnoj Gori

PODGORICA – Do kraja ovog meseca biće poznati rezultati prvog istraživanja nafte i gasa u Crnoj Gori,

koje je italijansko-ruski koncesionar Eni-Novatek organizovao u novembru i decembru prošle godine, prenosi agencija *MINA-business*.

Rezultati drugog istraživanja, koje je u februaru realizovano za potrebe grčke kompanije Energean, saznaće se u četvrtom kvartalu, tačnije krajem godine, dodaje agencija.

Grupa Petrol u prvom polugodištu povećala prihode i dobit

LJUBLJANA - U prvoj polovini godine grupa Petrol je povećala prihod od prodaje za 15 odsto, na 2,73 milijardi evra. Neto dobit porasla je za četiri posto, na 40,7 miliona evra, a operativna dobit za 23 posto, na 66,1 miliona evra, navodi se u izveštaju objavljenom na *web stranici* Ljubljanske berze.

Na nivou Grupe, Petrol je prodao 1,9 miliona tona naftnih derivata, što je više za 17 posto u odnosu na prvih šest meseci prošle godine.

Prema poslovnom izveštaju, grupa Petrol je u prvih šest meseci ostvarila 98,7 milijuna evra prihoda pre kamata, poreza i amortizacije (EBITDA), što je 25 posto više u odnosu na isti period prošle godine.

Krajem juna 2019. grupa Petrol je upravljala sa 507 benzinskih stanica, od čega 319 u Sloveniji, 108 u Hrvatskoj, 42 u Bosni i Hercegovini, 14 u Srbiji, 13 u Crnoj Gori i 11 na Kosovu.

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave